

GERALD DURRELL

A PIKNIK ÉS
EGYÉB KALAMAJKÁK

EURÓPA
KÖNYVKIADÓ
BUDAPEST, 2015

– Mi ez a könyv? – kérdezte.
– Havelock Ellis. *A szex lélektana*.
– Már egy hete olvassa – mondta vádlón, mintha kábítószert élvezetesen kapott volna.
– De hát kilenc kötete van! – védekeztem.
– Kilenc? – kiáltott fel Innocenzo. – Kilenc? És mind a szexről szól?
– Igen. Nagyon nagy téma. De azt szeretném tudni, hogy ez valóban így van-e. Ezt mondják maguk a nőkről Szicíliában?
– Hogy én? Nem, nem! – tiltakozott nevéhez méltón Innocenzo. – Én soha ilyet nem mondok.
– Soha? – kérdeztem csalódottan.
– Talán a nagyapám mondhatott ilyet – csóválta a fejét Innocenzo –, de most senki. Ó, nem, nem! *Most* nem! – Leánygöngyözve bámulta a könyvet. – Azt mondja *signor* Durrell, hogy ez az ember kilenc könyvet írt? És mindet a szexről?
– Igen – bólintottam. – Minden szemszögből.
– És ezt olvassa egész héten.
– Ezt.
– Akkor ön nagy szakértő lehet – kacarászott zavartan.
– Nem én – ő a szakértő. Én csak tanuló.
– Kilenc könyv – ingatta csodálkozva a fejét. Aztán nagy nehezen visszatért a dolgához. – Óhajt sajtót, *signor* Durrell?
– Köszönöm, nem kérek. Csak még egy kis bort.

Hozott egy üveggel, kihúzta a dugót, kitöltött egy cseppet, hogy megízleljem, de a szemét le nem vette a könyvről. Jónak minősítettem a bort, hát töltött.

– Kilenc könyv – merengett, és gondosan lecsavarta a dugót a dugóhúzóról. – Kilenc könyv a szexről. *Mamma mia!*
– Igen – bólintottam. – Havelock alapos munkát végzett.

Innocenzo távozott, én pedig visszatértem Havelock komoly és minden részletre kiterjedő vizsgálódásához a forróvérű szicíliaiak között. Ezenközben, tudtomon kívül, az én forróvérű szicíliaim továbbadta a pincéreknek a hírt, hogy *signor* Durrellnek kilenc könyve van a szexről – bizonyára minden idők rekordja a hotelvendégek körében. A hír futótűzként terjedt a szállodában. Amikor hazatértem délutáni bevásárlókörutamról, két portás rohant ajtót nyitni előttem, és a fogadópult mögül nem egy, hanem négy virágarcú kislány vetett rám vakító mosolyt. Kissé meghökkentett ez a váratlan népszerűség, de naivitásomban nem tulajdonítottam Havelock Ellisnek. Felmentem a szobámba, teát hozattam, leheveredtem az ágyra és olvastam. A szobapincér, Gavin hozta a teámat – magas, karcsú, finom csontú fiú, szőke haja mint egy arabs mén sörénye, kék szeme akkora, mint a csészealj.

– Jó napot – köszönt, és tekintetét könyvemre szegezte.

– Jó napot, Gavin. Tegye csak le az asztalra, legyen szíves.

Letette a teát, azután csak állt és nézett.

– Igen? – néztem fel. – Óhajt valamit?

– Ez az a disznó könyv?

– Disznó könyv?! – fortyantam fel. – Ez Havelock Ellis, világhírű alapmű a szex lélektanáról. Még hogy disznó könyv!

– Hát azt mondom – így Gavin. – Szex.

– A szex – ellentétben az angolok vélekedésével – nem disznó – közöltem nem minden él nélkül.

– Na persze... hiszen tudja... persze hogy nem – hebegett Gavin. – Csak hát... Márminthogy... mindenki azt hiszi, nem igaz?

– Szerencsére egy jelentéktelen kisebbség másképp vélekedik – vágtam vissza. – Remélhetőleg maga is ezekhez tartozik.

– Na persze. Mármost nekem semmi bajom vele. Csak az kéne, hogy hagyják, hogy mindenki csinálja, amihez kedve van – hát nem? Persze ha nem olyasmi, amit tilt a törvény... mármint kábsszerezni lányokat, aztán elszuppolni őket Buenos Airesbe meg mindenhova... ilyesmi.

– Valóban, a szexben is a *fair play*-nek kellene uralkodnia – bólintottam komolyan.

Gavin csavargatta a karjára borított asztalkendőt, és nagyot sóhajtott. A vak is láthatta, hogy problémája van.

– Na és mit mond? – kérdezte végül.

– Miről?

– Hát a szexről.

– Milyen szemszögből?

– Hogy tetszik érteni? – nézett zavartan.

– Hát hogy a közönséges szexről, vagy a lesbikusságról, homoszexualitásról, szadizmusról, mazochizmusról, onanizálásról...?

– Mi a fene! – szakított féle Gavin. – Ez mind benne van? Tényleg?

– Igen – mondtam. – Mindez szex, ilyen vagy olyan formában.

– Űristen! – kiáltott fel érzéssel Gavin. – Hát igen... nyilván igaza van. Élni és élni hagyni, nekem az az elvem.

– Természetesen.

Gavin csomóra kötötte az asztalkendőt, és a tenyerét ütögette vele. Nyilvánvaló volt, hogy nagyon fúrja valami az oldalát.

– Talán valami problémája van? – érdeklődtem.

Gavin meghökkent. – Hogy nekem... – hátrált az ajtó felé. – Ugyan már. Nincs nekem problémám. Egy szál se.

– Dr. Havelock Ellis segítségére tehát nincs szükség? – érdeklődtem.

– Nincs hát – mondta Gavin. – Mármost... *Nekem* nincs problémám. Nem úgy, mint némelyeknek... Jövök majd vissza a tálcáért.

És menekülésszerűen távozott.

Ekkor már, becslésem szerint, az egész szálloda lüktetett Havelock Ellis híretől, ahogy az őserdő lüktet a tamtamboboktól. Iszogattam a teámat, és türelmesen vártam. Egy óra sem telt belé, megjelent Gavin.

– Ízlett a tea?

Eddig még sohasem kérdezte.

– Köszönöm, igen. – És vártam.

Szünet. Gavin ügyesen zsonglörködött fél kézzel a tálcával.

– Olvasott még azóta? – kérdezte végül.

– Pár oldalt.
Nagyot sóhajtott.
– Biztosan jó könyv, ha valakinek... mármint ha problémái vannak...?
– Roppant megnyugtató – mondtam. – Igen józanul kezeli a tárgyat. Nem kelt senkiben büntudatot. Semmiféle komplexust.
– Hát... az jó. Rossz lehet, ha valakinek komplexusa van.
– Felettébb.
Csönd. Gavin jobb tenyeréről átzsonglörködte a balra a tálcát.
– Hát igen... – mondtá elgondolkodva. – Egyik barátomnak... komplexusa van.
– Igazán? Miféle?
– Hát, azt elég nehéz elmagyarázni. Elég jóképű srác, mármint... Mármint nem csúnya. És minden lány csípi. Az igazat megvallva, ketten már össze is pofozkodtak miatta – mondtá szerény elégtétellel. – Két portugál szobalány... Tépték egymást rendesen. Forróvérűek ezek a külföldiek, hát nem?
– Nagyon – mondtam. – Ez a barátjának a problémája? Túl sok forróvérű portugál lánnyal kell lefeküdnie?
– Nem, dehogy.... Egyáltalán nem. Ugyanis... nem szereti őket.
– Talán már van barátnője?
– Nem, nem. Mit akarok mondani... nem szereti a lányokat, érti? – bökte ki elkeseredetten. – Mármint, nem szeret... hiszen tudja... vacakolni velük.

– Úgy érte, hogy a fiúkat szereti? – kérdeztem.
Gavin arcát elfutotta a vér.
– Hát nem is... Mármint... szóval azt mondja, hogy már... hiszen tudja... elvacakolt néhány fiúval... és azt mondja...
Hangja a semmibe veszett.
– Azt mondja, hogy jobban szereti őket, mint a lányokat? – tudakoltam.
– Hát... igen. Úgy is mondhatjuk.
– Nincsen abban semmi rossz. Őt talán aggasztja a dolog?
– Mármint, úgy érte, rendben van... hogy olyan... olyan forma? – tudakolta.
– Ha valaki olyannak születik, nincs abban semmi bűn. Nem tehet róla, mint ahogy arról sem, hogy kék-e a szeme vagy barna.
– Hűha! – lepődött meg Gavin. – Tényleg...
– Szeretné a barátja elolvasni, mit mond Havelock Ellis a homoszexualitásról?
– Biztosan – mondtá kissé védekező hanghordozással Gavin. – Azt hiszem, igen. Majd... majd megkérdezem.
– Nem akarná esetleg most mindjárt elvinni, hátha...?
Gavin a könyvre szegezte szemét. – Hát éppen elvihetném... aztán ha nem akarja elolvasni... Hát... majd visszahozom. Jó?
– Jó. Mondja meg neki, hogy ne locsolja rá a sört.
– Nem, nem, dehogyis – inalt Gavin a könyvvel az ajtó felé. – Sose iszom sört.
Első páciensem mögött becsukódott az ajtó.

Az ötödik nap Gavin hozta fel a reggelimet. Peckesen lépdelt be a szobába.

– Nos? – érdeklődtem. – Talált a barátja valami vigasztalót a könyvben?

– A barátom...? – nézett rám üresen Gavin.

– Igen. Tudja, akinek komplexusa van.

– Ja, az... Hát igen... azt mondja, nagyon érdekes. Én is belepislantottam. Nagyon érdekes. Mármost... józanul ír a dologról. Nem mondja, hogy az ember rohadt buzi vagy ilyesmi.

– Tudományos megközelítéssel él – bólintottam, és iszogattam a teámat.

– Hanem tetszik tudni... – mondta Gavin – azok a portáslányok majd' megvesznek attól, amit a könyv a leszbikusokról mond.

– Kölcsönadta nekik? Ha az igazgató rajtakapja, engem kidobnak, maga pedig elveszíti az állását, mert pornót terjeszt...

– Nem fog rajtakapni – mondta emelkedett gúnnyal Gavin.

– No és mit szóltak a portáslányok? – érdeklődtem. Vajon biztonságos lesz-e ezek után lemerészkednem a földszintre...? tűnődtem.

– Tetszik tudni, melyik a Sandra? Az a szőke? Aki egész jóképű? Hát együtt lakik Maryvel... az az a kövér, szemüveges. Na, a Sandra elolvasta, ami erről szól, aztán azt mondta, külön költözik. Sose tudta, mért akarja Mary mindig megmosni az ő hátát a fürdőben, de most már tudja, és nem kér belőle. Mary fel is fújta magát... Telebőgi a házat,

hogy ő nem lesbikus. Azt mondja, nehéz az embernek a hátát megmosni, és ő csak segíteni akar, de Sandra meg azt mondja, van elég baja a fiúival, semmi szüksége a fürdőszobában Maryre.

– Nagy igazság – bólintottam. – No és a másik kettő?

– Hát az öreg Miss Hemps azt mondja, majd ő összeköltözik Maryvel, mert ő szereti, ha megmossák a hátát, nincsen abban semmi. De Sandra szerint Miss Hemps el akarja csábítani Maryt, amin Miss Hemps igen feldühödött, és azt mondta, inkább a hátát sikálja egy lány, mint az elejét egy férfi, mert Sandra, úgy látszik, azt szereti. Mire Sandra pörgött be, és azt mondta, van ő is olyan szűz, mint Miss Hemps, csak hogy éppen azért, mert neki úgy tetszik, Miss Hemps pedig azért, mert neki muszáj. Azóta nem is beszélnek egymással.

– Nem lep meg – közöltem. – Nem gondolja, hogy el kéne vinnie nekik a tiszta anyaságról szóló kötetet?

– Nem kell – legyintett Gavin. – Meglesznek már. Nem árt, ha egy kicsit kieresztik a gőzt.

– Csak hogy Mary meg van fosztva egy kellemes elfoglaltságtól – mutattam rá.

– Nem lesz vele semmi baj – legyintett Gavin. – Este mind buliba mennek, ott kimulathatják magukat.

– Maga is megy a bulira? – érdeklődtem, mert szerettem volna első kézből származó beszámolót kapni.

– Nem én – nézett a szemembe harciasan Gavin. – Én a barátommal, Ruperttel megyek szórakozni.

– Mulassanak jól.

– Fogunk is! – jelentette ki Gavin, és peckesen távozott.

Aznap, később, lementem a fogadópulthoz, hogy bevált-sak egy csekket. A lányok kisírt szemmel, összepréselt szájjal végezték a munkájukat. Fagyos udvariasságuk egy jegesmedvét is megfélemlített volna. De Havelock még nem végezte el a magáét. Hamarosan tódultak hozzám a páciensek. Dennisnek, a kedves, de sajnálatosan visszataszító külsejű fiatal skót portásnak két fogyatékosága volt: beszédhibája és az arcát dombormívű térképékként borító akne, amiből restelkedve pillogott ki kerek barna szeme. Sürgőnyt hozott, aztán tétován megállt az ajtóban.

– N-n-n-nincs válasz, uram?

– Nincs, Dennis, köszönöm.

– T-t-t-t-talán hozhatok valamit?

– Köszönöm, most nem. Hacsak nincs egy kivételesen csinos, laza erkölcsű nővére.

– N-n-n-nincs, uram. A nővérem f-f-f-férjnél van.

– Gratulálok! – mondtam nyájasan. – Jó tudni, hogy az ősi intézmény még él. Szívmelengető, mintha csak dino-szaurusszal futna össze az ember.

– Az a k-k-k-könyv, uram, amit Gavinnak k-k-k-kölcsön-adott... Van benne valami a h-h-h-házasságról?

– Havelocknak rengeteg mondanivalója van a házasságról. Milyen szempontból érdeklis?

– Mond valamit a l-l-l-l... a lánykérésről?

– Lánykérésről? Nem is tudom. Nem hinném, hogy határozott utasításokkal szolgálna. Inkább arról beszél, hogyan kell viselkedni közvetlenül a házasságkötés után.

– De hát ahhoz előbb m-m-m-m-meg kell k-k-k-kérni a lányt – mutatott rá Dennis.

– Természetesen. De ez a könnyebbik része. Ki az, akit meg akar kérni?

– S-s-s-s-sandra – nyögte ki, nekem pedig elszorult a szívem. Sandránál egy szemernyi esélye sincs, még ha egy-millió dollárja volna, akkor sem, az aknéjával meg a frissen költött galambfiókáéhoz hasonló pehellyel borított állával. A miniszterelnökségre nagyjából ugyanannyi eséllyel pályázhatna, mint Sandra kezére.

– Hát az elég egyszerű – mondtam bátorítólag. – Vigye el valahova, mulassanak jól, aztán az este vége felé álljon elő a kérdéssel. Ilyen egyszerű. A nehézség csak akkor kezdődik, ha igent mond.

– Nekem p-p-p-p-pattanásaim vannak – mondta gyászosan Dennis.

– Melyikünknek nincsenek? Nem fogok itt most levetkőzni, de higgye el, olyan a hátam, mint Európa hegy-és vízrajzi térképe.

– Az a h-h-h-háta – magyarázta Dennis. – De n-n-n-nekem az arcom.

– Alig látszik – füllentettem. – Ha nem hívja fel rá a figyelmemet, észre sem veszem.

– És d-d-d-dadogok – folytatta. – Hogyan lehet d-d-d-dadogva m-m-m-megkérni valakit?

– Jelentéktelen beszédhiba – közöltem határozottan. – Ha elérkezik a kritikus pillanat, izgalmában elfelejt dadogni.

– De n-n-n-néha p-p-p-pirulok is – vágta ki a tromfot Dennis.

– Mindenki pirul – legyintettem. – Még én is, csak nem látszik a szakállam meg a bajuszom miatt. A pirulás gyengéd, finom természetűre vall. Nincs benne semmi szégyellnivaló. Havelock egyébként mond valamit a pirulásról a nyolcadik kötetben.

– Hát d-d-d-dadogásról és p-p-p-pattanásokról? – kérdezte reménykedve Dennis.

– Pattanásokról éppenséggel nem. Az nem az ő szakterülete. Akarja elvinni ezt a kötetet?

– Igen, k-k-kérem – kapott rajta Dennis.

Megragadta a nyolcadik kötetet és elszelelt. A beszélgetés után úgy éreztem magam, mint egy vizes mosogatórongy. Akár egy pszichiáter egy nehezebb nap után. Reméltem, hogy Havelock talán szolgál valami varázsszerrel Dennisnek, aki rendes, komoly fiú, de meglehetősen kételkedtem benne: túlságosan sok minden szól ellene.

Ezt követően az éttermi pincérek egyike igényelte Havelock tanácsát. Giovanni magas, jóképű, kecses, barna bőrű, fekete hajú férfi, akárcsak egy jól fésült antilop, olvadó fekete szemmel. Annyira sugárzott róla az önbizalom, nehezen hittem, hogy egyáltalán bármiféle problémája van – hát még szexuális téren. Egyik nap jó hosszasan elidőztem az ebéd fölött, és én voltam az utolsó vendég az étteremben, de Giovanni vagy két méterre az asztalomtól lecövekelt, és addig le nem vette rólam a pillantását, míg abba nem hagytam a jegyzetelést.

– Igen? – néztem fel sóhajtva. – Mi a problémája, Giovanni?

– *Prego, signor* – lépett előre buzgón –, hogy az a könyv... az a könyv mond-e valamit... a szadizmusról?

– Igen – bólintottam. – De miért? Leküzdhetetlen késztetést érez, hogy elpáholja Innocenzót?

– *Non, non!* Nem velem van gond. A barátnőmmel.

– Ó... – visszakoztam óvatosan. – Mi a probléma?

Lopva körülnézett, nem hallgat-e bennünket valaki.

– Harap – suttogta.

– Harap?!

– *Si*. Harap.

– Mit harap? – kérdeztem kissé zavartan, mert erre igazán nem számítottam.

– Engem – magyarázta Giovanni.

– Úgy? – Kissé megdöbbsentem, mert még Havelock sem készített fel egy lányra, aki jól fejlett olasz pincéreket harapdál.

– És miért harapja?

– Azt mondja, jó ízem van. *Fino*.

– No és ennek nem örül?

– *Non*. Fáj. Néha félek, átharap egy vénát, és elvérzek.

– Ugyan már. Egy-két szerelmi harapástól senki sem vérzik el.

– Nem egy-két szerelemharapás – méltatlankodott Giovanni. – Ő szadizmus.

– Szadista – helyesbítettem.

– Az is – bólintott Giovanni.

– Szerelemből harapni igen gyakori – magyaráztam.

– Az csak az érzelem jele.

Giovanni megint körülhordozta pillantását, meggyőződött róla, hogy csak ketten vagyunk az étteremben, majd kigombolta ingét.

– Ez szerelem vagy szadizmus? – tudakolta, és feltárta sűrű prémmel borított mellkasát, amelyen még a bozontban is szép, szabályos, kerek harapásnyomok látszottak. Imitt-amott felhasadt a bőr, egy helyütt ragtapasz borított egy sebet.

– Igen, ez valóban fájdalmas lehet – vélekedtem –, de nem hinném, hogy szadizmusnak tekinthető.

– *Non?* – méltatlankodott Giovanni. – Mi kellene még? Egyen meg?

– Miért nem harapja vissza? – kérdeztem.

– Nem lehet. Nem szeretné.

Hát igen, Giovanni valós gonddal küszködik, de arról láthatólag halvány fogalma sincs, milyen az igazi szadista.

– Szeretné átfutni azt a kötetet, amelyik a szadizmusról szól? Az segítene?

– *Sì, sì, signor* – ragyogott Giovanni. – Elolvasom neki, és meglátja, hogy ő is szadizmus.

– Azért mindent nem olvasnék el neki – intettem óvatosságra. – Végére maga sem szeretné, ha a barátnője rákapna a korbácsra vagy ilyesmire.

– Először én olvasom – mondta némi gondolkodás után.

– Nagyon helyes, a maga helyében én is előbb megcenzúráznám. Este lehozom a könyvet, Giovanni.

– *Grazie, signor* Durrell. – És hajlongva kikísért, miközben az ingét gombolta.